

Usnesení

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Michala Mazance, Mgr. Jana Passera a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: I. M., zastoupený JUDr. Boženou Burdychovou, advokátkou v Praze 9, Rumburská 262/19, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2004, čj. OAM-72/CU-09-P08-2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 4. 2007, čj. 14 Az 517/2004 - 31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky JUDr. Boženy Burdychové se určuje částkou 4800 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví neudělil žalobci azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a dále vyslovil, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 citovaného zákona. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Žalobce (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností.

Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, když svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických znaků se Nejvyšší správní soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39 (č. 933/2006 Sb. NSS).

V posuzované věci stěžovatel tvrdil, že kasační stížnost přesahuje svým významem jeho vlastní zájmy, neboť se týká právní otázky příslušnosti k určité sociální skupině, konkrétně skupině mladých sociálně slabých a nezkušených občanů po skončení studia, obtížně zaměstnatelných, která se tím stává zneužitelnou a snadným předmětem praktik zkušených ekonomicky silných

jedinců nebo složek společnosti v zemi, jejíž ekonomika je charakterizována chudobou a nezaměstnaností, která není dosavadní judikaturou řešena. Dále se pak kasační stížnost týká také otázky zastávaného restriktivního výkladu pojmu pronásledování podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 165/2006 Sb.

Příslušnost k jakékoliv sociální skupině a s ní související pronásledování [§ 12 písm. b) za použití § 2 odst. 6 zákona o azylu, v tehdy účinném znění] stěžovatel v průběhu správního řízení, ani v řízení před krajským soudem, netvrdil. Z pohledu přezkumu kasačním soudem se tak jedná o nový a tedy nepřipustný důvod kasační stížnosti (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud proto již nad rámec nutného odůvodnění ve stručnosti připomíná, že otázku příslušnosti k sociální skupině v minulosti bohatě judikoval, a to jak v rovině obecné (srov. např. rozhodnutí ze dne 19. 5. 2004, čj. 5 Azs 63/2004 - 60, a ze dne 14. 1. 2004, čj. 2 Azs 69/2003 - 48, obě dostupná na www.nssoud.cz), tak z hlediska konkrétních skupin osob, které jsou z dosahu zákonného pojmu „příslušnosti k určité sociální skupině“ vyloučeny, např. dlužníci (srov. rozhodnutí ze dne 18. 12. 2003, čj. 6 Azs 45/2003 - 49, www.nssoud.cz), „nečlenové zločineckých struktur“ (srov. rozhodnutí ze dne 26. 8. 2004, čj. 5 Azs 187/2004 - 49, www.nssoud.cz) a osoby bez vlivu a moci (srov. rozhodnutí ze dne 14. 1. 2004, čj. 2 Azs 69/2003 - 48, www.nssoud.cz). Sociální skupina „mladých sociálně slabých a nezkušených občanů (...), která se tím stává zneužitelnou a snadným předmětem praktik zkušených ekonomicky silných jedinců...“, kterou stěžovatel účelově konstruuje ve své kasační stížnosti, je zjevně podobná uvedeným skupinám, jež byly shledány nepodřaditelnými zákonnému pojmu „sociální skupina“, a proto je nutno závěry uvedené v odkazovaných rozhodnutích Nejvyššího správního soudu vztáhnout i na ni.

Pokud jde o tvrzený restriktivní výklad pojmu pronásledování podle § 2 odst. 6 zákona o azylu, v tehdy účinném znění, rozhodovacími orgány, Nejvyšší správní soud připomíná, že předmětem jeho přezkumu je kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu, potažmo konkrétní případ stěžovatele, nikoliv obecná praxe správních orgánů. Stěžovatel ostatně sám v kasační stížnosti uvedl, že restriktivní výklad předmětného ustanovení je praxí zastáván „přes dosavadní judikaturu“.

Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu nelze vyhrožování ze strany soukromých osob považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem pro rozhodnutí správního orgánu, vyplývá, že politický systém v zemi původu žadatele o azyl dává občanům možnost domáhat se ochrany práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny. Obavy žadatele o azyl spočívající v tom, že mu vyhrožují organizované skupiny, resp. jejich členové, používající nelegálních metod, nelze podřadit pod žádnou ze

skutečností uvedenou v zákoně o azylu, která by odůvodňovala udělení azylu (srov. rozhodnutí dne 18. 12. 2003, čj. 4 Azs 38/2003 - 36, www.nssoud.cz). Potíže se soukromými osobami v zemi původu mohou být důvodem pro udělení azylu, resp. pro vztažení překážky vycestování, pouze tehdy, pokud by orgány v zemi původu, u nichž by se žadatel o azyl skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout (srov. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003 - 51, www.nssoud.cz). Ze správního a soudního spisu vyplývá, že důvodem, pro který stěžovatel opustil zemi původu a následně požádal o udělení azylu v České republice, byly jeho problémy se soukromými osobami (stěžovatel přijal fiktivní zaměstnání, jeho nadřízený a osoby kolem něj se souhlasem stěžovatele založily na jeho jméno firmu, stěžovatel o její činnosti nic nevěděl, pouze podepisoval dokumenty, později stěžovatele navštívily osoby, které mu sdělily, že jeho firma jim dluží 30 000 USD, požadovaly jejich vrácení a vyhrožovaly mu, současně stěžovateli začal vyhrožovat i jeho nadřízený, aby si zajistil jeho mlčení). Stěžovatel se neobrátil na policii ani žádný jiný kompetentní orgán s žádostí o ochranu, neboť se domníval, že ho hledá policie v souvislosti s jednáním, které mu způsobilo zmíněné problémy a které je trestným činem. Pro úplnost Nejvyšší správní soud připomíná, že v minulosti rovněž vyslovil, že obava z policejního pronásledování pro obvinění ze spáchání trestného činu a obava z toho, jaké nebezpečí žadateli hrozí jak ze strany podsvětí, tak ze strany policie, bude-li do země původu vydán, nepředstavují důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu ani pro vyslovení existence překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu (srov. např. rozhodnutí ze dne 4. 12. 2003, čj. 4 Azs 25/2003 - 80, www.nssoud.cz).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že v posuzované věci přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal. Z uvedeného důvodu kasační stížnost podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

O návrhu, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť odkladný účinek je kasační stížnosti přiznán přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nějž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokátky částkou 2x 2100 Kč za dva úkony právní služby (převzetí a příprava věci a písemné podání k soudu

ve věci samé – doplnění kasační stížnosti) a dále 2x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, celkem 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu